

Kuljetusjärjestelmäpäätösten valmistelu

87/14.06.00/2019

JÄTELK 14.03.2019 § 11

Korkein hallinto-oikeus (KHO) antoi 9.3.2018 ratkaisunsa Akaan, Forssan, Humppilan, Jokioisten, Koski Tl:n, Loimaan, Oripään, Punkalaitumen, Sastamalan (pois lukien Suodenniemen ja Mouhijärven alueet), Someron, Tammelan, Urjalan ja Ypäjän jätteenkuljetusjärjestelmäpäätöksiä koskevissa jatkovalituksissa.

KHO:n mukaan jätelautakunnan vuonna 2015 tekemät päätökset eivät perustuneet hallintolain edellyttämällä tavalla riittäviin selvityksiin, joten asia palautettiin kaikkien 13 kunnan osalta jätelautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi.

Jätelain (646/2011) mukaan asuinkiinteistöllä syntyvän jätteen kuljetukseen on kaksi vaihtoehtoa: Jätteen kuljetuksen voi järjestää joko kunta (kunnan järjestämä jätteenkuljetus) tai kiinteistön haltija itse tekemällä sopimuksen jätteen kuljetuksesta valitsemansa kuljetusyrityksen kanssa (kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus). Tällä hetkellä kuljetusjärjestelmäselvityksen kohteena olevissa kunnissa kiinteistön haltija tekee itse sopimuksen jätteen kuljetuksesta valitsemansa yrityksen kanssa. Ko. kuntien osalta ei ole kuitenkaan voimassa jätelain (646/2011) mukaista jätteenkuljetusjärjestelmäpäätöstä, vaan voimassa on vanhan jätelain (1072/1993) mukainen ns. sopimusperusteinen jätteenkuljetus. Käytännössä ns. sopimusperusteinen jätteenkuljetus toimii samalla tavoin kuin kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus, eli kiinteistön haltija tekee jätteenkuljetus-sopimuksen valitsemansa kuljetusyrityksen kanssa.

Kuljetusjärjestelmäselvitys

Kyseessä olevien kuntien jätteen kuljetuksesta (pois lukien sako- ja umpikaivoliete) tehdään parhaillaan selvitystä jätelautakunnan päätöksenteon tueksi. Selvityksessä tarkastellaan kuntien jätteen kuljetuksen nykytilannetta ja toimivuutta. Lisäksi selvityksessä tarkastellaan jätelain (646/2011) 37.1 §:n kiinteistön haltijan järjestämälle jätteenkuljetukselle asettamien edellytysten täyttymistä.

Kuljetusjärjestelmäksi kunnassa tai sen osassa voidaan valita kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus vain, mikäli jätelain 37.1 §:n edellytykset täyttyvät. Nämä edellytykset ovat seuraavat:

1. Tarjolla on jätteen kuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä

kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin.

2. Jätteenkuljetus edistää jätehuollon yleistä toimivuutta kunnassa, tukee jätehuollon alueellista kehittämistä eikä aiheuteta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle

3. Vaikutukset muodostuvat kokonaisuutena arvioiden myönteiseksi ottaen erityisesti huomioon vaikutukset kotitalouksien asemaan sekä yritysten ja viranomaisten asemaan.

Kyseessä olevien kuntien jätteenkuljetuksesta tehtävän selvityksen on määrä valmistua huhtikuun alussa. Selvitys esitellään huhtikuun aikana jätelautakunnan jäsenille, ympäristönsuojeluviranhaltijoille, kuntien nimeämille jätelautakunnan yhteyshenkilöille sekä jätteenkuljetusyritysten edustajille.

Selvityksen ulkopuolelle on rajattu sako- ja umpikaivolietteiden kuljetus niiden erityispiirteiden vuoksi. Näiden jättejakeiden kuljetusta tarkastellaan erikseen omassa selvityksessään.

Lausuntopyynnöt ja vaikutusmahdollisuuksien varaaminen

Ennen kuljetusjärjestelmästä päättämistä jätelautakunta kuulee asianosaisia. Lausunnot pyydetään selvityksen valmistuttua kunnilta, kuntien ympäristönsuojeluviranomaisilta, alueen ELY-keskuksilta, Loimi-Hämeen Jätehuolto Oy:ltä, alueella toimivilta jätteenkuljetusyrityksiltä, Suomen Kuntaliitto ry:ltä sekä asianosaisten tahojen etujärjestöiltä.

Lisäksi, ennen kuljetusjärjestelmäpäättöksen tekemistä on hallintolain (434/2003) 41 §:n mukaisesti varattava kaikille, joiden elinympäristöön, työnteeseen tai muihin oloihin päätöksenteolla voi olla huomattava vaikutus, mahdollisuus saada tietoa asian käsittelyn lähtökohdista ja tavoitteista sekä lausua mielipiteensä asiasta. Asian vireilläolosta ja vaikuttamismahdollisuuksien käyttämisestä on ilmoitettava asian merkityksen ja laajuuden kannalta sopivalla tavalla.

Tavoitteena on, että jätelautakunta käsittelee selvityksen pohjalta annetut lausunnot ja mielipiteet kesäkuun kokouksessa, 27.6.2019. (MK, SA)

Jätehuoltopäällikkö: Jätelautakunta

1. varaa kuntien, joita selvitys koskee, jäsenille mahdollisuuden esittää mielipiteensä jätteenkuljetusjärjestelmästä ja tiedottaa siitä jätelautakunnan ja kuntien internet-sivuilla sekä alueen lehdissä. Mielipiteet pyydetään toimittamaan jätelautakunnalle kirjallisesti

31.5.2019 mennessä.

2. pyytää kuljetusjärjestelmästä lausunnot kirjallisesti 4.6.2019 mennessä. Lausunnon antamiselle ei myönnetä lisääaikaa. Lausunto pyydetään seuraavilta tahoilta:

- kunnat, joita selvitys koskee
- Hämeen ja Pirkanmaan ELY-keskukset
- selvityskuntien ympäristönsuojeluviranomaiset
- Loimi-Hämeen Jätehuolto Oy
- alueella toimivat jätteenkuljetusyritykset
- Suomen Kuntaliitto ry
- edunvalvontajärjestöt: Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto ry (AKT), Autoliikenteen Työnantajaliitto ry (ALT), Ympäristöteollisuus ja -palvelut (YTP) sekä Suomen Kuljetus ja Logistiikka (SKAL) sekä Suomen Kiertovoima ry.

3. merkitsee valmistelun tilanteen tiedoksi.

Päätös: Jätelautakunta hyväksyi ehdotuksen.